

N:o 54.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 Juni 1883.
— — — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse i anledning af Kongl. Maj:ts särskilda proposition angående reglering af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 8 och Memorial N:o 51).

Då efter den utgång, frågan om landtförsvarets ordnande efter nya grunder vid innevarande riksdag erhållit, Eders Kongl. Maj:ts i nådiga propositionen till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof aflättna framställning rörande reglering af utgifterna under fjerde hufvudtiteln eller anslagen till *landtförvarsdepartementet* icke vidare borde läggas till grund för Riksdagens pröfning af anslagsbehofven å nämnda hufvudtitel, har Eders Kongl. Maj:t, med återkallande af hvad i omförmälda proposition föreslagits beträffande regleringen af utgifterna under fjerde hufvudtiteln, till Riksdagen i detta ämne afgifvit nytt förslag, innefattande följande särskilda framställningar.

Ordinarie anslagen.

Generalstabens.

1:o. I detta anslag, som nu utgör 241,555 kronor, har Eders Kongl. Maj:t äskat förhöjning med 7,000 kronor.

Enligt hvad i statsrådsprotokollet är meddeladt, upptager generalstabens anslag, utom aflöning till stabens ordinarie personal, följande poster:

Bih. till Riksd. Prot. 1883. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft.

arfvoden åt aspiranter	kronor	6,000: —
arkivet och biblioteket	»	2,000: —
generalstabens fältöfningar, kommunikationsafdelningens resor, resestipendier m. m.	»	9,000: —
expenser, renskrifning, tryckningskostnader	»	2,000: —
		<hr/>
		eller tillsammans kronor 19,000: —

Utaf den begärda anslagsförhöjningen är beräknadt ett belopp af 4,000 kronor till arfvoden åt aspiranter, 1,000 kronor för arkivet och biblioteket, 500 kronor för fältöfningar m. m. och 1,500 kronor till expensmedel.

Den sålunda äskade förhöjningen i generalstabens anslag, 7,000 kronor, är af Riksdagen beviljad.

Kavalleri- och infanteriregementena.

2:o. Enär, enligt hvad Statskontoret i underdånig skrifvelse den 11 December 1882 anmält, de under detta anslag i 1883 års riksstat till belopp af 856,000 kronor uppförda indelningar eller friheter från ränte- och tiondeafgift för år 1881 uppgått till endast 832,264 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att anslaget måtte under rubriken »friheter» i rundt tal uppföras med 832,000 kronor, och har denna Eders Kongl. Maj:ts framställning vunnit Riksdagens bifall.

Marinregementet.

3:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit har anslaget till marinregementet blifvit till oförändradt belopp, 165,000 kronor, i riksstaten uppfördt, för att, i den mån det genom regementets indragning vore eller ytterligare blefve disponibelt, äfven under år 1884 användas till underhåll af garnisonen i Karlskrona.

Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement.

4:o. För nybyggnad och underhåll af fästningarne och öfriga landtförsvaret i allmänhet tillhörande byggnader har Arméförvaltningens Fortifikationsdepartement för närvarande att disponera:

andel utaf anslaget »försvarsverket till lands i allmänhet» till belopp af	kronor 188,000: —
jemte af Riksdagen beviljad ersättning för öfverlåtelser till Kalmar domkyrka af vissa jordar och lägen- heter, som tillhört Kalmars forna fästning	» 1,650: —
samt af den från Stockholms stad utgående inqvarterings- ersättning	» 26,000: —
	<hr/>
	eller tillsammans kronor 215,650: —

Utaf statsrådsprotokollet har framgått hurusom erfarenheten ådagalagt, att berörda tillgångar äro för ändamålet otillräckliga, och Eders Kongl. Maj:t har derföre föreslagit, att till beredande af ökade tillgångar för underhåll af fästningar och landtförsvaret i allmänhet tillhörande hus och byggnader anslaget »Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement» 2,134,416 kronor måtte med 22,000 kronor förhöjas, och då det otvifvelaktigt är af största vigt, att de staten tillhöriga dyrbara byggnader, hvilka stå under Fortifikationsdepartementets vård, icke må af brist på medel för deras behöriga underhållande i förtid förfalla, har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag förhöjt förevarande anslag med 22,000 kronor.

Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter.

5:o. I detta anslag har Eders Kongl. Maj:t äskat förhöjning med 13,608 kronor eller från 46,392 kronor till 60,000 kronor; och är denna anslagsförhöjning af Riksdagen beviljad.

Ridskolan vid Strömsholm.

6:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit att detta anslag, som nu utgör 22,000 kronor, skulle förhöjas med 8,000 kronor, deraf 3,000 kronor beräknats till betäckande af en årligen å detta anslag uppkommande brist, och 5,000 kronor för bestridande af ersättning under undervisningstiden åt de officerare, hvilka kommenderas till genomgående af ridskurs vid denna skola samt tillhöra indelta regementen; och har förevarande anslag blifvit med det af Eders Kongl. Maj:t äskade belopp, 8,000 kronor, förhöjdt.

Skjutskolorna.

7:o. Utaf statsrådsprotokollet har inhemtats, hurusom Eders Kongl. Maj:t funnit nödigt redan genom nådigt bref den 5 November 1880 stadga såsom vilkor för befordran till löjtnantsbeställning på stat vid infanteriet, att vederbörande skulle hafva genomgått lärokurs vid skjutskola, hvarjemte, sedan kavalleriet numera allmänt erhållit beväpning af karbiner, det vore angeläget att officerarne vid detta vapen äfven erhöle den undervisning i skjutkonsten, som kunde göra dem till lämpliga undervisare för sin trupp.

Till bestridande af kostnaderna för hela det antal elever, som derföre borde kommenderas till genomgående af skjutskola, vore dock det nuvarande anslaget till skjutskolor icke tillräckligt, hvadan Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att anslaget till skjutskolor, nu utgörande 18,000 kronor, måtte höjas med 13,000 kronor eller till 31,000 kronor; och är anslaget till skjutskolor, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, till 31,000 kronor förhöjdt.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

8:o. Till jemnande af de ordinarie anslagens slutsumma och i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, är förevarande anslag nedsatt med 208 kronor, eller från 4,950 kronor till 4,742 kronor.

Disciplinkompaniet.

9:o. För Disciplinkompaniet är för närvarande på ordinarie stat uppfördt

bestämdt anslag	kronor 10,938: —
förslagsanslag	» 32,062: —

---

eller tillhopa kronor 43,000: —

hvarförutan under de senare åren på extra stat uppförts till aflöningsfyllnad vid kompaniet 1,700 kronor; och då detta behof nu mera icke kunde anses tillfälligt och derjemte det felande beloppet vore föga betydligt, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att det bestämda anslaget måtte höjas till 12,591 kronor eller i jemn summa upptagas till 12,600 kronor, och i sammanhang

dermed förslagsanslaget till kompaniets underhåll jemnas till 32,000 kronor, och således anslaget upptagas sålunda:

bestämt anslag	kronor 12,600: —
förslagsanslag	» 32,000: —
	<hr/>
	eller tillhopa kronor 44,600: —

hvarigenom nyssnämnda extra anslag ej vidare vore behöfligt.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i afseende å Disciplin-kompaniets anslag äskat och föreslagit.

Öfriga ordinarie anslag.

10:o. Beträffande öfriga under fjerde hufvudtiteln i riksstaten uppförda ordinarie anslag, i afseende å hvilka Eders Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring, äro dessa anslag i 1884 års riksstat till oförändrade belopp upptagna; dock att, sedan husarregementet Konung Carl XV numera återtagit sin forna benämning »Kronprinsens husarregemente», denna namn-förändring i riksstaten för år 1884 iakttagits.

För *tillfälliga behof* inom landtförsvaret hafva följande anslag ifrågakommit:

Artilleribehof.

11:o. Till anskaffning af *fältartillerimateriel* har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda förslag anvisat på extra stat för år 1884 ett belopp af 600,000 kronor.

12:o. Likaledes har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning beviljat på extra stat för år 1884 till *positionsartillerimateriel* 50,000 kronor och till *fästningsartillerimateriel* 100,000 kronor.

Karlsborg.

13:o. Uti det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll angående fjerde hufvudtiteln finnes redogjort för de arbeten, som för när-

varande utföras vid Karlsborg och hvilka afse landfronternas försättande i försvarbart skick; och har deraf inhemtats, att nämnda arbeten betinga en kostnadssumma af 1,901,650 kronor, samt att för år 1884 års arbeten skulle erfordras:

till fortsättning af grafvens murbeklädnad och fältvallens utfyllande på en längd af 150 fot.....	kronor 100,000: —
till hufvudvallens tillredande för bestyckningens uppställande.....	» 60,700: —
samt till fortsättning af slutvärnets täckning	» 39,300: —
	<hr/>
	Summa kronor 200,000: —

Med hänseende härtill har Eders Kongl. Maj:t nu för ändamålet äskat nämnda belopp 200,000 kronor.

Med bifall till denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har till fortsättande af Karlsborgs fästningsbyggnad för år 1884 anvisats ett extra anslag af 200,000 kronor.

Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän.

14:o. Riksdagen har, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, till understöd åt officerare under anställning i utländsk tjänst eller kommendering utrikes samt reseunderstöd åt intendenturtjenstemän anvisat på extra stat för år 1884 ett anslag af 12,000 kronor med rättighet för Eders Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Ersättning för underhåll åt garnisonskommenderingar.

15:o. För detta ändamål har Eders Kongl. Maj:t äskat ett anslag af 29,752 kronor; och är det sålunda äskade beloppet, 29,752 kronor, på extra stat för år 1884 af Riksdagen beviljadt.

Generalstabens topografiska afdelning.

16:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen till fortsättande af de topografiska arbetena för år 1884 beviljat ett extra anslag till samma belopp som nu för ändamålet utgår, eller 60,000 kronor.

Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

17:o. Till detta ändamål har Eders Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag till samma belopp 80,000 kronor, som anvisats för år 1883, endast med ett för jemnande af de extra anslagens slutsumma nödigt tillägg af 413 kronor, eller således 80,413 kronor; och Riksdagen har det sålunda äskade beloppet 80,413 kronor på extra stat för år 1884 anvisat.

Ersättning för bestridda kostnader för landtförsvarskomitén.

18:o. Slutligen har, i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts förslag, Riksdagen till ersättning för bestridda kostnader för landtförsvarskomitén för år 1884 anvisat ett extra anslag af 41,835 kronor.

Med undersätlig vördnad

Stockholm den 13 Juni 1883.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Landtförsvarsdepartementet.

Departementschefen.....	.....
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.....	.....
Departementets kommandoexpedition	.....
Generalstaben	.....
Tillkommer för beredande af ökade tillgångar till bestridande af generalstabens kostnader	.....
Arméförvaltningen	.....
Generalitetsstaten	.....
Artilleristaben	.....
Öfverkommendantexpeditionen i Stockholm	.....
Kommendantsstaten	.....
Krigshögskolan	.....
Krigsskolan	.....
Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, <i>reservationsanslag</i>	.....
Militärläkares undervisning	.....
Resestipendium för militärläkare	.....
Pensioner och stipendier för fältläkarecorpsen	.....

Litt. A.

riksstatens Fjerde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	49,000	—	—	—	—	—	49,000	—
.....	3,040	—	—	—	—	—	3,040	—
..... 241,555: —								
särskilda om- ..... 7,000: —	248,555	—	—	—	—	—	248,555	—
.....	142,700	—	—	—	—	—	142,700	—
.....	126,265	—	—	—	—	—	126,265	—
.....	12,200	—	—	—	—	—	12,200	—
.....	7,350	—	—	—	—	—	7,350	—
.....	34,475	—	—	—	—	—	34,475	—
.....	25,640	—	—	—	—	—	25,640	—
.....	79,889	—	—	—	—	—	79,889	—
.....	81,487	—	—	—	—	—	81,487	—
.....	8,500	—	—	—	—	—	8,500	—
.....	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
.....	19,800	—	—	—	—	—	19,800	—
S:gr	857,901	—	—	—	—	—	857,901	—
Transport	857,901	—	—	—	—	—	857,901	—

Indelta armén.

Kavalleri- och infanteri-regementena:

Nuvarande anslag: »friheter»	.....
Minskas med ränta och tionde af indragna och numera för statsverkets räkning militieboställen, tillhopa i rundt tal	.....
Indelta arméns befäls aflöning	.....
Roteringsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>	.....
Indelta arméns och Vermlands fältjägarecorps' vapenöfningar, <i>reservationsanslag</i>	.....
Till trossens underhåll, <i>reservationsanslag</i>	.....

Värfvade armén.

Lifgardet till häst	.....
Husarregementet Konung Carl XV upptages under sin forna benämning: Kronprinsens Svea lifgarde	.....
Andra lifgardet	.....
Vermlands fältjägarecorps	.....
Artilleriet, <i>reservationsanslag</i>	.....
Marinregementet, <i>förslagsanslag, högst</i>	.....
Fortifikationen (derunder <i>reservationsanslag</i> 23,500 kronor till praktiska öfningar)	.....
Värfvade garnisonstruppernas rekrytering och aflöning, <i>reservationsanslag</i>	.....
Remontering och skoning m. m. för värfvade kavalleriets, artilleriets och fortifikationsanslag	.....
Lega för hästar till artilleriets och fortifikationstruppernas exercis	.....
Fouragering af artilleriets, värfvade kavalleriets och fortifikationstruppernas hästar, Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena, <i>förslagsanslag</i>	.....

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	857,901	—	—	—	—	—	857,901	—
..... 856,000: —								
..... utarrenderade								
..... 24,000: —	7,100	—	832,000	—	693,400	—	1,532,500	—
.....	4,179,676	—	—	—	—	—	4,179,676	—
.....	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
.....	1,322,300	—	—	—	—	—	1,322,300	—
.....	26,520	—	—	—	—	—	26,520	—
S:gr	5,548,096	—	832,000	—	693,400	—	7,073,496	—
.....	146,345	—	—	—	—	—	146,345	—
husarregemente	188,615	—	—	—	—	—	188,615	—
.....	162,629	—	—	—	—	—	162,629	—
.....	161,594	—	—	—	—	—	161,594	—
.....	135,685	—	—	—	—	—	135,685	—
.....	1,091,966	—	—	—	—	—	1,091,966	—
.....	165,000	—	—	—	—	—	165,000	—
.....	278,920	—	—	—	—	—	278,920	—
.....	859,212	—	—	—	—	—	859,212	—
truppernas hästar, <i>reserva-</i>								
.....	140,592	—	—	—	—	—	140,592	—
.....	64,000	—	—	—	—	—	64,000	—
<i>förslagsanslag</i>	600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
.....	1,101,000	—	—	—	—	—	1,101,000	—
S:gr	5,095,558	—	—	—	—	—	5,095,558	—
Transport	11,501,555	—	832,000	—	693,400	—	13,026,955	—

Beväringen.

Lifbeväringen	
Gotlands nationalbeväring	
Hallands beväring	
Vesternorrlands beväring	
Beväringmanskapets vapenöfningar, <i>förslagsanslag</i>	
Volontärskolor, <i>förslagsanslag</i>	

Materielen.

Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement, <i>reserva-</i> <i>Tillkommer</i> för beredande af ökade tillgångar för underhåll af fästningar och landt- hörande hus och byggnader	
Till lif- och släpmunderingar vid rothållsregementena och Vermlands fältjägarecorps	
Underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna, <i>förslagsanslag</i>	
Inqvarteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	
Till inqvarteringens ordnande i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	
Salpeteruppköp, <i>förslagsanslag</i>	
Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter, nuvarande anslag	
<i>Ökas</i> med	

Diverse anslag.

För en ridskola vid Strömsholm. Nuvarande anslag	
<i>Höjes</i> med	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	11,501,555	—	832,000	—	693,400	—	13,026,955	—
.....	11,432	—	—	—	—	—	11,432	—
.....	200,262	—	—	—	—	—	200,262	—
.....	12,660	—	—	—	—	—	12,660	—
.....	31,420	—	—	—	—	—	31,420	—
.....	652,500	—	—	—	—	—	652,500	—
.....	285,000	—	—	—	—	—	285,000	—
S:gr	1,193,274	—	—	—	—	—	1,193,274	—
tionsanslag 2,134,416: —								
försvaret till-								
..... 22,000: —	2,156,416	—	—	—	—	—	2,156,416	—
.....	304,063	—	—	—	—	—	304,063	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	103,000	—	—	—	—	—	103,000	—
.....	21,450	—	—	—	—	—	21,450	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
..... 46,392: —								
..... 13,608: —	60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
S:gr	2,744,929	—	—	—	—	—	2,744,929	—
.....								
..... 22,000: —								
..... 8,000: —	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
Transport	15,469,758	—	832,000	—	693,400	—	16,995,158	—

Till skjutskolor, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	.....
<i>Höjes med</i>	.....
Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i>	.....
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	.....
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	.....
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Arméförvaltningen m. fl. verk.....	.....
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. <i>förslagsanslag</i>	.....
Minskas för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med	.....
Extra utgifter	.....
Disciplinkompaniet: Nuvarande anslag 43,000 kronor ökas med 1,600 kronor och upp-	.....
<i>Bestämmt anslag</i>	.....
<i>Förslagsanslag</i>	.....

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	15,469,758	—	832,000	—	693,400	—	16,995,158	—
..... 18,000: —								
..... 13,000: —	31,000	—	—	—	—	—	31,000	—
.....	8,000	—	—	—	—	—	8,000	—
.....	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
.....	70,000	—	—	—	—	—	70,000	—
.....	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Maj:t kansli,								
..... 4,950: —								
..... 208: —	4,742	—	—	—	—	—	4,742	—
.....	67,500	—	—	—	—	—	67,500	—
tages på följande sätt:								
..... 12,600: —								
..... 32,000: —	44,600	—	—	—	—	—	44,600	—
S:gr	280,842	—	—	—	—	—	280,842	—
Summa	15,720,600	—	832,000	—	693,400	—	17,246,000	—

Bil. Litt. B.**Extra ordinarie anslagen under riksstatens
Fjerde hufvudtitel.**

		Kronor.	öre.
Artilleribehof:			
Fältartillerimateriel	600,000: —		
Positionsartillerimateriel	50,000: —		
Fästningsartillerimateriel	100,000: —	750,000	—
Fortifikationsbehof:			
Karlsborgs fästningsbyggnad		200,000	—
Diverse anslag:			
Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän ...	12,000: —		
Ersättning för underhåll åt garnisonskommenderingar ...	29,752: —		
Fortsättande af generalstabens topografiska arbeten ...	60,000: —		
Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande	80,413: —		
Ersättning för bestridda kostnader för landtförsvarskomitén	41,835: —	224,000	—
	Summa	1,174,000	—